

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-04-28

Närvarande: F.d. justitierådet Nina Pripp, regeringsrådet Nils Dexe och justitierådet Lars Dahllöf.

Införande av stabilitetsavgift

Enligt en lagrådsremiss den 16 april 2009 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Louise Conradi.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslås att kreditinstitut och andra företag med säte i Sverige vilka har inrättats av ett sådant institut som ett led i en konstruktion årligen ska betala en avgift, kallad stabilitetsavgift. Avgiften ska tillföras stabilitetsfonden.

2 §

Paragrafen, som har tre stycken, innehåller den huvudsakliga regleringen av stabilitetsavgiften. Bestämmelserna är inte lättillgängliga. Enligt Lagrådets uppfattning bör de delas upp i flera

paragrafer och i många delar formuleras om så att de får en tydligare innebörd och blir mer lättlästa.

Bestämmelserna i första stycket bör enligt Lagrådets uppfattning i stället bilda två paragrafer, 2 och 3 §§.

Vad gäller första stycket andra meningen i remissförslaget ska enligt ordalydelsen stabilitetsavgiften beräknas med utgångspunkt i den avgiftsskyldiges "förpliktelser" vid utgången av räkenskapsåret enligt fastställd balansräkning. Av remissen framgår att man med det ordet avser avsättningar och skulder enligt den terminologi som används i bl.a. årsredovisningslagen (1995:1554). Man framhåller att obeskattade reserver inte ska tas med. Lagrådet anser att detta bör komma till klart uttryck i lagtexten.

I första stycket andra meningen används vidare begreppet koncernföretag utan att det där ges någon ytterligare bestämning. Av författningskommentaren framgår att det med koncern ska förstås det samma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen. Denna definition ska enligt 1 kap. 4 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag också gälla för kreditinstitut som ska tillämpa sistnämnda lag i stället för årsredovisningslagen. Begreppet koncern används även i sista stycket i remissförslaget men då sägs uttryckligen att det avser begreppet enligt aktiebolagslagen (2005:551). Eftersom aktiebolagens definition av koncern inte är helt överensstämmande med årsredovisningslagens bör det enligt Lagrådet i första stycket andra meningen klargöras vad som avses.

Mot denna bakgrund föreslår Lagrådet att första stycket ersätts av 2 och 3 §§ med följande lydelse:

2 § Kreditinstitut och andra företag som avses i 1 kap. 2 § första stycket (avgiftsskyldiga) ska för varje räkenskapsår betala en avgift (stabilitetsavgift).

Stabilitetsavgiften är 0,036 procent av ett underlag som beräknas enligt 3 § (avgiftsunderlag).

3 § Avgiftsunderlaget är summan av den avgiftsskyldiges skulder och avsättningar – dock inte obeskattade reserver – vid utgången av räkenskapsåret enligt fastställd balansräkning, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

För en avgiftsskyldig som ingår i en koncern enligt årsredovisningslagen (1995:1554) ska avgiftsunderlaget minskas med skulder till andra avgiftsskyldiga företag i koncernen.

För ett kreditinstitut ska avgiftsunderlaget minskas med efterställda skuldförbindelser som får ingå i kapitalbasen enligt lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

Andra stycket i remissförslaget bör enligt Lagrådet utgöra en egen paragraf, 4 §. En mindre justering bör göras så att bestämmelsen avslutas med följande formulering: ....minskas i förhållande till räkenskapsårets längd.

Remissförslagets tredje stycke består av tre meningar med regler om möjligheten till avräkning från stabilitetsavgiften för avgifter som betalts för garantier som utfärdats av Riksgäldskontoret.

Sista meningen i stycket innehåller som tidigare nämnts begreppet koncern i en betydelse som avviker från vad som avses i första stycket. Av regleringen följer att den särskilda möjlighet till avräkning från stabilitetsavgiften som genom sista meningen ska kunna ske inom koncerner endast kan komma dem till del som ingår i en koncern enligt aktiebolagslagen. Det har i remissen inte getts någon motivering till varför företag som inte uppfyller det kravet men som är koncernföretag enligt den vidare definitionen i årsredovisningslagen

inte ska kunna komma i fråga. Enligt Lagrådets uppfattning bör detta belysas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Bestämmelserna i det föreslagna tredje stycket bör i stället tas in i lagen som 5 § med tre stycken. De kan – med förbehåll för Lagrådets ifrågasättande ovan om den föreslagna definitionen av koncern – ges följande utformning:

För ett kreditinstitut till vilket Riksgäldskontoret med stöd av denna lag har utfärdat en garanti för skuldförbindelser, ska det från stabilitetsavgiften räknas av hälften av det belopp som institutet har betalat i avgift för garantin för samma period som stabilitetsavgiften avser.

Om det belopp som ska räknas av enligt första stycket överstiger stabilitetsavgiften och den avgiftsskyldige ingår i en koncern enligt aktiebolagslagen (2005: 551), ska det överskjutande beloppet räknas av från stabilitetsavgiften för samma period för de andra avgiftsskyldiga företag i koncernen med vilka Riksgäldskontoret har träffat avtal om sådana garantier som avses i första stycket.

Avräkning enligt första eller andra stycket får ske högst med ett belopp motsvarande den stabilitetsavgift som avräkningen sker från.

Om den nu föreslagna paragrafindelningen godtas bör remissförslaget 3 § betecknas 6 §. Vidare bör paragrafhänvisningar som finns i den paragrafen och i 7 kap. 1 § och 8 kap. 3 § följdändras.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2009. De aktuella företagen är enligt 7 kap. 2 § skyldiga att betala en stabilitetsavgift för varje räkenskapsår. Utlösande för avgiftsskyldigheten får enligt Lagrådets mening anses vara att räkenskapsåret har löpt ut. Med hänvisning till retroaktivitetsförbudet i 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen anser Lagrådet att det bör tas in en övergångsbestämmelse om att de nya bestämmelserna får tillämpas endast för räkenskapsår som löper ut efter ikraftträdandet.

Den föreslagna övergångsbestämmelsen bör tas in som punkt 2, varför den i lagrådsremissen föreslagna punkten 2 bör ges beteckningen 3.